

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 00-63-7/13-
Podgorica, 12. jul 2013. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 77 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, sa sjednice održane 3. jula 2013. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

sa kontrolnog saslušanja zamjenika Vrhovnog državnog tužioca, Veselina Vučkovića, radi prikupljanja informacija o eventualnom postojanju nezakonitih radnji i povrede interesa države u vezi sa aktuelnim problemom snabdijevanja Kombinata aluminijuma a.d. Podgorica električnom energijom.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, podsjetio je da je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet na sjednici održanoj 14. juna 2013. godine, donio Odluku o kontrolnom saslušanju zamjenika Vrhovnog državnog tužioca, povodom razmatranja Izvještaja Državne revizorske institucije o reviziji državnih garancija Vlade Crne Gore izdatih u 2010. i 2011. godini, a u vezi sa Ocjenama i stavovima, koje je Odbor utvrdio na 13. sjednici održanoj 10. juna 2013. godine, a koji se, između ostalog, odnose na prikupljanje informacija o eventualnom postojanju nezakonitih radnji i povrede interesa države u vezi sa aktuelnim problemom snabdijevanja Kombinata aluminijuma a.d. Podgorica električnom energijom.

U cilju racionalizacije rasprave, dogovoreno je da predstavnici Vrhovnog državnog tužilaštva, daju osvrt na Izvještaj DRI o reviziji garancija Vlade Crne Gore izdatih u 2010. i 2011. godini; ocjene i stavove Odbora povodom razmatranja Izvještaja DRI; nelegalno snabdijevanje KAP-a električnom energijom, kao i da li je tužilaštvo do sada identifikovalo personalno odgovorne za nastalu situaciju.

Prije prelaska na raspravu, zamjenik Vrhovnog državnog tužioca Veselin Vučković, informisao je Odbor da on, kao vršilac dužnosti, ne može biti predmet kontrolnog saslušanja, ali da će, cijeneći aktuelnost i važnost rasprave, u svojstvu zamjenika Vrhovnog državnog tužioca pružiti određene informacije.

* * *

I

Zamjenik Vrhovnog državnog tužioca - Veselin Vučković informisao je Odbor da je tužilaštvo djelovalo na osnovu informacija iz medija, i s tim u vezi ukazao da je na plenarnom sastanku mreže operatera prenosnih sistema održanom 7. juna 2013. godine u Briselu zatraženo od Crnogorskog elektroprenosnog sistema (CGES) da u svojoj kontrolnoj oblasti obezbijedi balans i uspostavi vanredni program kompenzacije za komercijalno nepreračunate odlive energije oduzete iz sinhronizovane oblasti u dužem vremenskom periodu. Imajući u vidu navedeno, konstatovao je da CGES oduzeo više od 100.000 MW/h neizmirene električne energije iz sinhronizovanog sistema što je uticalo na sve operatere prenosnih sistema u ovoj sinhronizovanoj oblasti. Takođe, naveo je da je na plenarnom sastanku konstatovano da ukoliko se ne izbalansira sistem ili CGES ne uspije da napravi program kompenzacije koji bi uticao na druge operatere prenosnih sistema zbog već stvorenog debalansa, postoji mogućnost da svi zainteresovani operateri prenosnih sistema iniciraju postupak zbog povrede u skladu sa multilateralnim sporazumom. Ukazao je da je tužilaštvo na osnovu navedenih informacija formiralo predmet Ktr. br. 243/13 u cilju prikupljanja činjenica i dokaza o eventualnom postojanju nezakonitih radnji u vezi sa aktuelnim problemom snabdijevanja Kombinata aluminijuma električnom energijom. S obzirom da je tužilaštvo u fazi prikupljanja dokaza, ukazao je da sada nijesu u mogućnosti da daju eventualne procjene, u vezi sa ishodom predmeta.

Zamjenica Vrhovnog državnog tužioca - Ljiljana Radović navela je da je tužilaštvo u skladu sa Ocjenama i stavovima koje je Odbor utvrdio na 13. sjednici održanoj 10. juna 2013. godine, detaljno proučilo izvještaj Državne revizorske institucije, posebno u dijelu koji se odnosi na državne garancije izdate KAP-u po osnovu Ugovora o poravnanju iz 2009. godine. Ukazala je da je Državna revizorska institucija u skladu sa članom 254 Zakonika o krivičnom postupku i članom 23 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji dužna da nadležnom tužilaštvu podnese krivičnu prijavu ukoliko u postupku revizije utvrdi da postoje osnovi sumnje da je učinjeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, sa svim podacima i dokazima na kojima se zasniva krivična prijava, kao i zapisnik o izvršenoj reviziji. S tim u vezi, tužilaštvo je formiralo predmet Ktr.br. 253/13 u cilju prikupljanja podataka i dokaza o eventualnom postojanju krivične odgovornosti u dijelu koji se odnosi na državne garancije Vlade Crne Gore izdatih u 2010. i 2011. godini.

II

Nakon što su zamjenici Vrhovnog državnog tužioca dali uvodna obrazloženja, na Odboru je otvorena rasprava, tokom koje su ispoljeni različiti stavovi u pogledu utvrđivanja političke i druge odgovornosti povodom nelegalnog snabdijevanja Kombinata aluminijuma električnom energijom i procedure izdavanja državnih garancija, i iskazane sljedeće konstatacije da:

- se KAP nalazi u velikim problemima zbog Ugovora o poravnanju iz 2009. godine kojim je Vlada Crne Gore otpisala dug KAP-a prema državi i izdala garancije u iznosu od 131,6 mil. €, a koje su zaštićene kontragarancijama strateškog partnera CEAC-a u iznosu od samo 22 mil. € nominalne vrijednosti, dok je tržišna vrijednost bila značajno niža od nominalne vrijednosti i iznosila je 0,6754 € na dan 20.11.2011. godine, što dovodi do toga da je svega oko 2% bilo pokriveno kontragarancijama;

- Nije bilo moguće obustaviti isporuke električne energije u KAP-u, imajući u vidu Pravilnik o određivanju objekata, postrojenja i uređaja kojima se ne može obustaviti odnosno ograničiti isporuka električne energije („Sl. list Srg", br. 29/88), koji je i dalje na snazi. Navedenim pravilnikom, u članu 3, propisano da isporuka električne energije ne može biti obustavljena na objektima za elektrolizu aluminijuma;
- Treba sagledati ulogu i poslovanje Montenegro Bonusa DOO Cetinje, u dijelu snabdijevanja električnom energijom KAP-a;
- Imajući u vidu konstatacije iz Izvještaja DRI o reviziji državnih garancija Vlade Crne Gore izdate u 2010. i 2011. godini, nije sprovedena relevantna ekonomska analiza, koja bi potvrdila opravdanost izdavanja garancija KAP-u i da nije realizovana direktna kontrola namjenskog trošenja sredstava državne pomoći;
- Je potrebno sagledati i vremenski period, odnosno, okolnosti kada su izdate garancije KAP-u, kao i okolnosti pod kojima se desilo neovlašćeno preuzimanje električne energije iz evropske interkonekcije.

U odnosu na pitanja koja su postavljena predstavnicima Vrhovnog državnog tužilaštva, poslanike je, između ostalog, interesovalo:

- Da li je do sada utvrđeno, eventualno postojanje elemenata bića krivičnog djela korupcije prilikom zaključivanja Ugovora o kupoprodaji akcija fondova u KAP-u iz 2005. godine;
- Da li je, prekršen član 3 Zakona o državnom tužilaštvu, kojim je propisano da funkciju državnog tužioca ne smije se vršiti ni pod čijim uticajem i niko ne smije da utiče na državnog tužioca u vršenju njegove funkcije, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom, i na taj način onemogućeno ranije otvaranje istražnih radnji povodom privatizacije KAP-a;
- Da li postoje predmeti po kojima je odloženo krivično gonjenje i odbačena krivična prijava a tiču se Kombinata aluminijuma u periodu od 2005. godine do 2013. godine, kao i da li je u postupku preduzimanja mjera i radnji radi utvrđivanja eventualne odgovornosti uključen Specijalni tužilac za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Sjednici je, po pozivu, prisustvovao član Senata Državne revizorske institucije, dr Branislav Radulović, i informisao Odbor da je DRI polazeći od zaključaka Skupštine Crne Gore i Ocjena i stavova Odbora, zatražila neophodnu dokumentaciju od Ministarstva ekonomije, i da će DRI kada pribavi navedenu dokumentaciju izvršiti reviziju dugova KAP-a, odnosno sagledati eventualno postojanje fiktivnih ugovora koji kao indicija eventualno mogu postojati, i na šta je ukazano od strane Skupštine Crne Gore. Takođe, obavijestio je da će informacije kojima DRI raspolaže biti dostavljene državnom tužilaštvu.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović